

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІНСТРУМЕНТОЗНАВСТВО, ІНСТРУМЕНТОВКА ТА
АРАНЖУВАННЯ**

Освітня програма

«Інструментально-виконавське мистецтво»

Спеціальність _025 «Музичне мистецтво»

Галузь знань 02КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 11 від “19” лютого 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інструментознавство, інструментовка та аранжування
Викладач (-і)	Гулянич Ю. М. кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва
Контактний телефон викладача	Гулянич Ю. М. 095 064 94 84
E-mail викладача	yurii.hulianych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	Два семестри
Посилання на сайт дистанційного навчання	-
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна створена для реалізації педагогічних завдань на сучасному рівні професіоналізму у вивченні музичного інструментарію та в розкритті проблем зародження, розвитку та функціонування всього грандіозного музичного організму, який представляють музичні інструменти. Музичні інструменти – матеріальні представники того виду мистецтва, який серед усіх інших можна визначити як найбільш невловимий і абстрактний. Предметом вивчення може і повинен бути не лише окремий зразок музичних інструментів чи їх характерний для даної історичної епохи чи місцевості комплект – тобто, ансамбль чи оркестр; вивченню підлягають як технічні та виразові можливості музичних інструментів, так і сфера їх застосування й побутування. Більше того: інструментознавство охоплює й проблематику технічного поєднання між собою звучань окремих музичних інструментів, що логічною приводить до проблем фіксації нотного матеріалу в партитурах та збереження виконавських реліктів, що вдалося зафіксувати збирачами-фольклористами від носіїв інструментальної музики у фонографії.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета викладання курсу «Інструментознавство, інструментовка та аранжування» полягає в успішному засвоєнні студентами знань із інструментарію оркестрів різних складів, його історичної еволюції від появи до сучасного стану, конструкції інструментів їх різновидів, художніх можливостей, прийомів виконання з формами застосування інструментів у різних складах оркестрових груп. Вивчення даної дисципліни дає змогу сформувати у студента-бакалавра еволюційно-історичний підхід до розуміння культури народного музикування, поняття про характерні особливості, художні можливості та практичне застосування музичного інструментарію. Завдання – у результаті вивчення дисципліни «Інструментознавство, інструментовка та аранжування» студенти повинні: знати: – історію виникнення та походження музичних інструментів, процес їх становлення і розвитку; – методологію і методику дослідження музичних інструментів; – класифікацію музичних інструментів за системою Е.Горнбостля – К.Закса та іншими можливими системами класифікації; – художньо-виразальні можливості музичних інструментів, щодо їх використання в ансамблі, оркестрі; – основні завдання та досягнення сучасних етноорганологічних досліджень; – основні типи і види оркестрів та їх застосування на різних етапах; – основні прийоми, оркестровки та аранжировки інструментальних творів для оркестру народних інструментів.	

вміти: – аналізувати історичні процеси, які визначили напрям формування розвитку музичного інструменталізму; та – аналізувати літературу з питання дослідження музичних інструментів, і на цій основі здійснювати порівняльні, етносоціологічні розгляди різків і явищ музичних інструментів; – професійно і вільно оперувати термінологією методичної оркестрової літератури; – на належному методичному рівні проводити заняття в оркестровому класі, а також професійно робити інструментовки та переклади для оркестрів різних типів; – вільно володіти характерними особливостями групи інструментів оркестру народних інструментів; – вміло читати та відтворювати на фортепіано оркестрову чи ансамблеву партитуру.
4. Результати навчання (компетентності)
Вивчення дисципліни «Інструментознавство, інструментовка та аранжування» сприяє формуванню у студента таких фахових компетентностей: Загальні компетентності (ЗК) ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 14. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 15. Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій. Фахові компетентності спеціальності (ФК) ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. ФК 3. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності. ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. ФК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва. ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. ФК 7. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. ФК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності. ФК 15. Здатність здійснювати менеджерську та аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва. ФК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської та педагогічної діяльності. Програмні результати навчання ПР 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. ПР 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування,

аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю).

ПР 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

ПР 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській та аранжувальній практичній діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – два семестри

Вид заняття - індивідуальні	Загальна кількість годин -
	180
Лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V-VI	025 «Музичне мистецтво»	4	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Характеристика інструментарію оркестру народних інструментів, діапазон, принципи звуковидобування.					
Тема 1. Предмет інструментовки і перекладу.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 2. Завдання курсу.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 п., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 3. Характеристика інструментів струнної групи.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 2 п., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 4. Характеристика групи баянів-акордеонів.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 2 п., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 5. Діапазон, тембр, технічні можливості дерев'яно-духових інструментів.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни

Тема 6. Оркестрова педалізація, поліфонія, контрапункт тощо.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 7. Характеристика кобзових інструментів, бандури, цимбалів та групи ударних інструментів. Народні інструменти Карпатського регіону.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 2 п., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Прийоми та методи інструментовки та аранжировки інструментальних та вокальних творів для оркестру народних інструментів.					
Тема 1. Прийоми інструментовки музичного твору для оркестру народних інструментів.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 2 п., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 2. Інструментовка музичного твору для соліста-інструменталіста з оркестром народних інструментів.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 4 п., 10 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 3. Аранжировка та переклад музичних творів для соліста-вокаліста, хору з оркестром народних інструментів.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 4 п., 10 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 4. Написання оркестрових партитур для троїстих музик, інструментальних ансамблів та шкільних оркестрових груп.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 6 п., 12 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 5. Багатоголосся поліфонічного складу.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 п., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни

Тема 6. Динаміка, артикуляція. Оркестрова ритміка.	Аудиторні заняття	Література до теми	4 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 7. Переклад фортепіанної фактури в оркестрову.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 4 п., 10 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 8. Переклад симфонічних творів для оркестру народних інструментів.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 4 п., 12 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 9. Оркестрова обробка народних пісень.	Аудиторні заняття	Література до теми	2 л., 2 п., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	Згідно робочої програми навчальної дисципліни

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів. Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Поточний контроль та оцінювання проводиться безпосередньо викладачем. Періодичний та семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку бакалавра та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання. Форма контролю: екзамен. Критерії оцінювання: «ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється бакалавру, який: Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, показує оригінальний підхід у викладенні основних тем, має конкретні позитивні результати самостійної науково-пошукової діяльності. Здатен до самостійного виконання практичного завдання, може аргументовано обрати спосіб інструментовки, відповідні образу художнього твору, вільно використовує знання особливостей конструкції, строю та діапазону інструментів, способів звуковідтворення, особливостей інструментовки музичних творів різних
---	--

	стилів, жанрів для розв'язання поставлених перед ним завдань. «ДОБРЕ» (70 – 89 балів) виставляється бакалавру, який: Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях та формуванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці за зразком, самостійно виконує практичні завдання передбачені програмою. Має стійкі навички виконання завдання, використовує знання особливостей конструкції, строю та діапазону інструментів, різновидів оркестрових фактур. «ЗАДОВІЛЬНО» (50 – 69 балів) виставляється бакалавру, який: Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, невпевнено оперує знаннями будови та художньо-виражальних особливостей інструментів. «НЕЗАДОВІЛЬНО» (25 – 49 балів) виставляється бакалавру, який: Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, під час відповіді допускаються суттєві помилки. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані вміння та навички. «НЕЗАДОВІЛЬНО» (0 – 24 балів) виставляється бакалавру, який: не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
Вимоги до письмової роботи	Навчальна дисципліна передбачає написання індивідуальних письмових завдань із опрацювання обов'язкової та додаткової літератури, а також аналізу музичних творів. Письмові завдання оцінюються відповідно до Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань бакалаврів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

	Організація контролю знань бакалаврів, зокрема, умови допуску до підсумкового екзамену проводяться на підсумковому занятті у вигляді контрольної роботи.
7. Політика курсу	
Навчальна дисципліна «Інструментознавство, інструментовка та аранжування» для ОР бакалавра створено для реалізації педагогічних завдань на сучасному рівні професіоналізму для вивчення музичного інструментарію, розвитку та функціонуванні всього музичного організму, який представляють музичні інструменти. Предмет вивчення це не лише окремі зразки музичних інструментів, чи їх характерний для певної історичної епохи ансамбль чи оркестр, вивченню також підлягають, як технічні так і виразові можливості, а також застосування і побутування.	
8. Рекомендована література	
1. Агава С.Музыкальныеинструментысредневековьяв трактатах АбдугадираМараги// Народнымузыкальныеинструменты и инструментальнаямузыка. Сб. статей и материалов в 2-х ч. – ч. 1. М.: Сов.композитор, 1987. С. 189 –196. 2. Аллендер И.МузыкальныеинструментыКитая. М.: Музгиз, 1958. 27 с. 3. Андреева Е.Ф. Ударные инструменты современного симфонического оркестра. «МузичнаУкраїна», 1990. 4. Баран Т. Концертні твори для ансамблю цимбалістів з сопілкою в аранжуванні Тараса Барана. Навчально-методичний посібник. Зб.-І. Львів.: ТзОВ «Видавнича фірма «Афіша». 2017. 104 с. 5. Баран Т. Концертні твори для ансамблю цимбалістів з сопілкою в аранжуванні Тараса Барана. Навчально-методичний посібник. Зб. – ІІ. Львів. : ТзОВ «Видавнича фірма «Афіша»». 2017. 72 с. 6. Барсова И. Книга об оркестре [2-е изд]. М. : Музыка, 1978. 208 с. 7. Барток Б. НароднаямузыкаВенгрии и соседнихнародов. М.: Музыка, 1966. 79 с. 8. БлагодатовГ. История симфонического оркестра.Л.Музыка, 1969. 311 с. 9. Бойко А. Твори для оркестру народних інструментів. Київ. 2017. 60 с. 10. Василенко С. Инструментовка длясимфоническогооркестра.М., 1952. 11. Ващенко Г. “Загальніметоди навчання”. Підручник для педагогів.Видання перше.К.: УкраїнськаВидавничаСпілка, 1997. 441 с. 12. Вертков К. Русские народниемузыкальныеинструменты. Л. :Музыка, 1975. 280 с. 13. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов. К. : Гос. метод.центр учеб. заве-дений к-ри и ис-в, 2003. 143 с. 14. Газарян С. В мире музыкальных инструментов. М. : Просвещение, 1985. 223 с. 15. Гайденко А.П. Инструментознавство та основи теорії інструментування: Підручник. Х. : Майдан, 2010. 156 с. 16. Галайская Р.Коротко о зарождении и развитии русского музыкального этноинструментоведения// Народнымузыкальныеинструменты и инструментальнаямузыка. – Сб. статей и материалов в 2-х ч. – ч. 1. М.: Сов.композитор, 1987. С. 216 – 228. 17. ГевартФ. Новый курс инструментовки. М., 1913. 18. Голючек М. Музичні твори Василя Попадюка. Київ: 2015. 68 с. 19. Голючек М., Мотузок Д. Грає ансамбль «Будьмо». Репертуарний збірник Ч. – 1. Київ: 2021. 64 с. 20. Голючек М., Мотузок Д. Грає ансамбль «Будьмо». Репертуарний збірник Ч. – 2. Київ: 2021. 70 с. 21. Гуцал В. Грає оркестр українських народних музичних інструментів. К. : Мистецтво, 1978. 168 с. 22. Давидов М. Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва.К.: НМАУ, 1998. 229 с. 23. Давидов М. Київськаакадемічна школа народно-інструментальногомистецтва: посібник. К. : НМАУ, 1998.224 с. 24. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник.К.: Академвидав,	

2004. 352 с.

25. Дращиця Л. Оригінальний репертуар оркестрів народних інструментів УРСР (1930 – 1970 рр.). Л., 1982. 39 с.
26. Іваницький А. Українська народна музична творчість. К.: Муз.Україна, 1990. 336 с.
27. Іваницький А. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / під ред. М. Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. К.: Музична Україна, 1999. 222 с.
28. Іванов П. Оркестр українських народних інструментів. К.: Муз.Україна, 1981. 112 с.
29. Камінський О. Музична палітра Олега Камінського (Вибрані твори для оркестру народної музики). Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2015. 88 с.
30. Беседи об оркестре / Рогаль-Левицкий Д. Москва, 1961. 288 с.
31. Орел С. Вибрані твори. Том І. Надвірна: 2013. 176 с.
32. Польовий Ю. П'єси для народного оркестру. Львів: «ОліС-плюс» 2002. 120 с.
33. Польовий Ю. Композиції для оркестру трістої музики: «ОліС-плюс» 2008. 136 с.
34. Сидоров В. Манок – музикальний інструмент епохи неоліта // Народные музыкальные инструменты и инструментальная музыка. – Сб. статей и материалов в 2-х ч. – ч. 1. М.: Сов. композитор, 1987. С.157 – 163.
35. Стахів Р. Педагогічний репертуар для народних інструментів: навчально-репертуарний збірник / Редактори-упорядники А. Душний, В. Шафета. Вип.2. Дрогобич: Просвіт, 2013. 40 с.
36. Терпелюк П. Моя Гуцулія Ч V [упор. та вступ. ст.: Н. Никорак, Л. Никорак]. Івано-Франківськ, 2015, 120 с.
37. Черепанин М., Булда М. Аранжування та обробки концертних творів для двох акордеонів / Навч. Посібник. Івано-Франківськ: 2002. 130 с.
38. Філоненко Л., Німилович О. Фольклористична діяльність Михайла Тимофіїва. Івано-Франківськ: «Місто НВ», 2012. 196 с.
39. Luta Valeriu. Ansambluri. Chisinau: Grafema Libris, 2015. 132 p.

Викладач _____ / Гулянич Ю.М. /

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інструментознавство, інструментовка та аранжування
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Вакалюк П. В.
Контактний телефон викладача	+380509861288
Е-mail викладача	petrovakalyuk@gmail.com
Формат дисципліни	лекції, самостійна робота студентів
Обсяг дисципліни	180 год., 6 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	—
Консультації	
2. Анотація до курсу	
Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних до виконавської та педагогічної діяльності є одним з найважливіших завдань українських вищих музичних навчальних закладів. З цією метою у вищих навчальних закладах, де здійснюється підготовка фахівців за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, у навчальні плани введено курс «Інструментознавство та інструментовка», якому належить важлива роль у циклі вибіркових дисциплін. Навчальна дисципліна «Інструментознавство та інструментовка» формує у майбутніх професійних музикантів соціально-історичне значення про розвиток інструментального виконавства; світоглядне бачення сучасних завдань у галузі інструментального мистецтва; знання для створення оркестрової партитури та партитурного аналізу; уміння практичного володіння арсеналом засобів і прийомів інструментування, перекладу та композиції для оркестру (ансамблю).	

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Інструментознавство, інструментовка та аранжування» є оволодіння елементарними необхідними знаннями палітри сучасного симфонічного оркестру. Розвиток художнього мислення студента через поглиблене вивчення художньо-технічних можливостей кожного інструмента зокрема, так і оркестрових груп загалом.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інструментознавство та інструментовка» є:

- розвиток художнього мислення студента-інструменталіста;
- поглиблене вивчення художньо-технічних можливостей кожного інструменту;
- вивчення художніх можливостей оркестрових груп зокрема та їх поєднання загалом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

1. будову кожного інструменту, засоби звуковідтворення, діапазон, характер звучання в різних регістрах, технічні можливості інструмента для симфонічного оркестру, особливості партитури для вокального ансамблю;
2. емоційно-виразові та формотворчі особливості кожного інструменту;
3. як використовуються інструменти в оркестровій практиці минулого і сучасності;
4. яким чином, у зв'язку з логікою розвитку музичного матеріалу, доцільно використовувати тембри інструментів, що вивчаються, для проведення мелодії, контрапункту, басового голосу, фігурації та оркестрової педалі, для

різноманітних спеціальних ефектів;

особливості нотації окремих оркестрових інструментів; а також **вміти:**

1. розрізняти на слух тембри інструментів, а також характерні їх поєднання;
2. визначати в партитурах симфонічного, народного та духового оркестрів, характеристики та функції окремих інструментів і оркестрових груп;
3. правильно позначати іншомовні назви інструментів та основні прийоми гри в партитурі (залежно від конкретної стилістики оркестрової партитури);
4. аналізувати фрагменти партитури з точки зору виконавської техніки та виразових можливостей інструментів;
5. створити інструментальний супровід для сольних та ансамблевих вокальних творів.

4. Результати навчання (компетентності)

Вивчення дисципліни «Інструментознавство, інструментовка та аранжування» сприяє формуванню у студента таких фахових компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 14. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 15. Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

ФК 3. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

ФК 7. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

ФК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

ФК 15. Здатність здійснювати менеджерську та аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва.

ФК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської та педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання

ПР 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.					
ПР 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю).					
ПР 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.					
7. ПР 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській та аранжувальній практичній діяльності.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			40		
практичні / семінарські			20		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний/вибірковий	
VII-VIII	Музичне мистецтво	IV		Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
VII семестр					
Змістовий модуль 1 Загальні відомості про сучасний симфонічний оркестр					
Тема 1. Партитура та порядок запису оркестрових груп.	семінар	1,7	8	макс. 100 б.	вересень
Тема 2. Аколади та їх різновиди	семінар	2	8	макс. 100 б.	вересень
Тема 3. Найбільш вживані ключі та перелік інструментів, які їх вживають.	семінар	1,7	9	макс. 100 б.	жовтень
VII семестр					
Змістовий модуль 2 Транспозиція та її вживання у оркестровій практиці.					

Тема 1. Перелік транспонуючих інструментів сучасного симфонічного оркестру.	семінар	7	8	макс. 100 б.	жовтень
Тема 2. Транспонування в групі дерев'яних духових інструментів.	семінар	4	8	макс. 100 б.	листопад
Тема 3. Транспонування в групі мідних духових інструментів .	семінар	4	8	макс. 100 б.	листопад
Тема 4. Транспонування в групі струнних	семінар	4	8	макс. 100 б.	грудень

інструментів.					
VIII семестр Змістовий модуль 3 Перелік груп сучасного симфонічного оркестру.					
Тема 1. Характеристика групи дерев'яних духових інструментів.	практичне заняття	7	8	макс. 100 б.	лютий
Тема 2. Характеристика групи мідних духових інструментів.	практичне заняття	7	6	макс. 100 б.	лютий
Тема 3. Характеристика групи струнно-смичкових інструментів	практичне заняття	7	6	макс. 100 б.	березень
Тема 4. Характеристика групи ударних та клавішних інструментів.	практичне заняття	7	6	макс. 100 б.	березень
VIII семестр Змістовий модуль 4 Темброво-виразова специфіка використання сучасного інструментарію в оркестровій практиці.					

Тема 1. Змістова палітра музичного твору та вживання групи дерев'яних духових інструментів.	практичне заняття	8	8	макс. 100 б.	квітень
Тема 2. Змістова палітра музичного твору та вживання групи мідних духових та ударних інструментів	практичне заняття	8	8	макс. 100 б.	травень
Тема 3. Змістова палітра музичного твору та вживання групи струнних, арфи та фортепіано.	практичне заняття	8	4	макс. 100 б.	травень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<u>I семестр</u> Змістовий модуль 1 – 25 балів Змістовий модуль 2 – 25 балів Іспит – 50 балів Підсумкова оцінка – 100 балів <u>II семестр</u> Змістовий модуль 1 – 25 балів Змістовий модуль 2 – 25 балів Іспит – 50 балів Підсумкова оцінка – 100 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання іспиту допускаються студенти, які за результатами двох змістових модулів набрали не менше як 25 балів.

7. Політика курсу

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Інструментознавство та інструментовка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

бакалавра спеціальності 025 Музичне мистецтво. Предметом вивчення навчальної дисципліни є оволодіння знаннями з історії виникнення, розвитку та застосування музичних інструментів у різних формах колективного музикування. Засвоїти комплекс теоретичних знань щодо виконавських особливостей у звукоутворенні, специфіки артикуляційно-штрихових виразових засобів, розташування по теситурі та розподіл по фактурним функціям оркестрової партитури. Підготувати студентів до курсу практичної інструментовки з урахуванням специфіки творчих колективів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Загальні відомості про сучасний симфонічний оркестр. 2. Транспозиція та її вживання у оркестровій практиці. 3. Перелік груп сучасного симфонічного оркестру. 4. Тембрововиразова специфіка використання сучасного інструментарію в оркестровій практиці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин (90 – аудиторна робота, 90 – самостійна робота), 6 кредитів ECTS.

8. Рекомендована література

1. Модр А. Музыкальные инструменты. - Москва, - 1954.
2. Зряковский А. Общий курс инструментоведения. - Москва, 1976.
3. Дарлов. Д. Музичні інструменти
4. Мальтер Л. Таблицы по инструментоведению.
5. Римский-Корсаков Н.А. Основы оркестровки. Т.1 и II. Музгиз, 1959.
6. Рогань-Левицкий Д.М. Современный оркестр. Т.1-IV. Музгиз, 1953-1956.
7. Гулаки М. Инструменты симфонического оркестра. Музгиз, 1962.
8. Веприк А. Трактовка инструментов оркестра. Музгиз, 1948.

Викладач _____ /Вакалюк П.В./